

ФЕДЕРАЦИЯ НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ ОТ ЗЕМЕДЕЛИЕТО

1606 София, ул. Владайска 29, www.fnsz.org
1606 СОФИЯ, УЛ. ВЛАДАЙСКА 29, WWW.FNSZ.ORG

ДО
Г-Н ПЛАМЕН АБРОВСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ И ХРАНИ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Г-Н ИВАН ИВАНОВ
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО

Г-Н ГЕОРГИ ГЪОКОВ
МИНИСТЪР МТСП

ИВАЙЛО ИВАНОВ
УПРАВИТЕЛ НА НОИ

СТАНОВИЩЕ
НА
ФЕДЕРАЦИЯТА НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ ОТ ЗЕМЕДЕЛИЕТО
- КНСБ

ОТНОСНО: Минимален осигурителен доход на земеделските стопани и тютюнопроизводители в Проект на Закон за ДОО на Република България за 2022 - Бюджет на Министерството на земеделието

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Като оценяваме положително в Бюджет 2022 заложената трайна тенденция за ускорен икономически растеж, както и усилията на изпълнителната власт в ключови области и сектори;

Като приветстваме увеличеното финансиране за социалното осигуряване, здравната и образователната системи;

Като подкрепяме усилията за повишаване на събираемостта на данъците и социално-осигурителните вноски и мерките за борба с данъчните измами и сивата икономика;

Като споделяме предложението за ръст на минималния осигурителен доход на земеделските стопани и тютюнопроизводители, съобразно ръста на минималната работна заплата за страната с цел укрепване на солидарната осигурителна система и осигуряване пенсионно покритие за работещите в земеделието,

Федерацията на независимите синдикати от земеделието изразява загриженост и настоява за прилагане на детайлен анализ и научно-

обоснован подход на нарастване на осигурителните доходи на земеделските производители, пчелари и тютюнопроизводители, съобразен с реалностите в българското земеделие.

В проекта на Закона за ДОО се предлага повишение на минималния осигурителен доход на земеделските стопани и тютюнопроизводители от 420 лв. на 710 лв., колкото е предвидено за МРЗ -2022 за страната.

Както всяка година, в Бюджета за 2022 се предлага нарастване на минималния осигурителен доход за само-осигуряващите се лица да бъде на МРЗ за страната – от 650 на 710 лв. Земеделските производители и тютюнопроизводители се разглеждат в една група – тази на само-осигуряващите се лица. Към тях спадат и пчеларите. Съвсем логично, след промяната на минималния осигурителен доход на само-осигуряващите се лица да се променя и МОД на земеделските стопани и тютюнопроизводители. Още повече, че се повиши минималната пенсия на 370 лв., а средният осигурителен доход за страната също нарасна на 1171 лв.

Тук трябва да направим няколко изчисления и ясно да кажем, че при плащане на посочения по-горе минимален осигурителен доход за миналата година от 420 лв. в никакъв случай **не се покриват осигурителните права за минимална пенсия**. С други думи, получателят на минимална пенсия е нетен ползвател на средства от солидарната социално-осигурителна система, защото:

1. Земеделският производител, при навършване на осигурителен стаж и възраст и поради платените назад в годините още по-ниски осигурителни вноски, ще получи определената за страната минимална пенсия.
2. Осигуряването на неговата пенсия е за сметка на солидарната осигурителна система и подлага на изпитание **принципа на справедливост** в нея, защото всички останали работещи, които навършват осигурителен стаж и възраст, пенсията им се определя на база на техния действителен осигурителния принос. В действителност се изравняват пенсиите на лицата, които са се осигурявали в годините на минимална работна заплата или в малко по-високи стойности от нея и при пълен осигурителен стаж, получават минимална пенсия, равна на тази за земеделските производители, които са се осигурявали почти на половината на минималната работна заплата.

Видно от горепосоченото, само за земеделските производители и тютюнопроизводителите е направено изключение в осигурителната система и те години наред плащат минимални осигуровки, с които не покриват осигурителните си права дори за минималната пенсия. Ясно е, че тази неравнопоставеност не може да продължава, особено в контекста на растящите милиардни дефицити в осигурителната система.

От друга страна, предвиденият МОД за земеделските стопани и тютюнопроизводителите, поради многогодишно задържане на ниско ниво и несъмнен политически интерес, сега скача с почти 60 %, което само по себе си поражда въпроси, колебания, а и съпротива сред земеделската общност и в Парламента.

Да погледнем отново цифрите. В момента задължителните осигуровки за един земеделски производител, пчелар или тютюнопроизводител, който не се осигурява за общо заболяване и майчинство, възлизат на 116,76лв.. В случай, че се приеме минимален осигурителен праг от 710 лв., дължимата задължителна осигуровка ще нарасне на 197,38лв., което прави увеличение от **около 80лв.**

Увеличението на осигурителните вноски със сигурност ще засегне най-уязвимата част от земеделските стопани и тютюнопроизводители. Вярно е, че те и сега плащат трудно определената вноска и това е видно от средния осигурителен доход. Регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители, **осигурени за всички социални рискове**, без трудови злополуки и безработица през 2020 г. са **15 304 души**, а **осигурените само за пенсия** земеделски стопани и тютюнопроизводители са едва **11 983 души**.

Като изхождаме от спецификите на българското земеделие, което се характеризира с разнообразие от форми на заетост, големина на стопанства и преобладаващ дял на малки, дребни и семейни стопанства, които са жизненоважни за съхраняване жизнеността на малките населени места и селските райони, в които се упражнява земеделска дейност, **нашата категорична позиция е**, че в настоящата ситуация е нелогично и недопустимо когато се обсъжда МОД да се говори само като за парична такса.

Настояваме за дългосрочни и устойчиви решения на МОД за земеделските производители, които да се основават на **спешен и детайлен анализ** на тази целева група осигуряващи се лица в отрасъла и съпътстващите дейности, който да отчита колко са тези земеделски производители, пчелари и тютюнопроизводители, в каква възрастова категория са (дали са пенсионери), от кои сектори са, какво произвеждат, от колко години се занимават със селскостопанска дейност, земеделието основна дейност ли е, имат ли друг трудов договор или доход от икономическа дейност и пр. Този анализ трябва да направи разлика между земеделски производители и **прекупвачи** на земеделска продукция и да аргументира възможности за насърчителни политики, облекчения и финансиране, с което да се осигури икономическата жизнеспособност на земеделските производители, независимо от тяхната големина и вид дейност. Нещо повече, да се защити правото им на труд в името на социалната функция на земеделието като отрасъл.

Всичко това е заложено в целите на ОСП, а и в Приложение 7 на Коалиционното споразумение.

Последните кризи с натрупване показаха безусловно, че именно малките семейни стопанства са ключовата част от социалната тъкан на селското общество в селските и необлагодетелствани райони, която създава устойчиви селски общности и точно те съхраняват околната среда и биоразнообразието за бъдещите поколения. Те са жизненоважни връзки в устойчивите местни къси вериги за доставка и алтернатива на индустриалната хранителна система и големите вериги (днес все по-нестабилни в светлината на кризата COVID-19 или енергийни дефицити). Ще напомним, че земеделските стопани в Централна и

Източна Европа десетилетия се борят за признаването на важната роля на семейните ферми и фамилното фермерство.

За да се преодолее недоверието и дисбаланса в осигурителната система, е необходима съвсем различна парадигма в решаването на проблема, както и активна дискусия със заинтересованите страни – Министерство на земеделието, Държавен фонд Земеделие, НОИ, земеделски браншови асоциации, представители на малките и дребни семейни фермери, синдикатите.

Необходими са и промени в редица законодателни и подзаконови актове - например Наредба №3, с което ще се осветлят и малките икономически субекти – семейни фермери, пчелари, малки производители, които днес несправедливо изпадат от защитната мрежа на социалната система и преминават или в сивата икономика, или в армията на българската трудова емиграция към европейското земеделие.

Имаме остра нужда от управленска смелост и действия за включване в категоризацията на селскостопанските структури и фамилните ферми/стопанства. Така например в Хърватия има регистрирани над 160 000 семейни стопанства и те представляват значителен дял от селскостопанската дейност. В Дания пчеларите са освободени от всякаква регистрация и данъчно осигурителна тежест. Убедени сме, че има още много примери, които да ни окуражат да се търсят и прилагат специални ефективни програми и системна подкрепа за фамилните стопанства във всички направления. Важно е да се започне активна дискусия и да се търси системно решение на пренебрегван с години системен проблем с широк социален отзвук.

Синдикат ФНСЗ настояваме за съвместна среща заедно с горепосочените заинтересовани страни, за да обсъдим тази важна тема и най-после да се намерят дългосрочни решения за нея.

8.02.2022г.

София

С уважение
Светла Василева
Председател ФНСЗ